

Adam Szejnfeld
Poseł na Sejm RP
Klub Parlamentarny Platformy Obywatelskiej

USTAWA
z dnia2014 r.
o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz innych
ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła, przedmiotem opodatkowania w danym roku podatkowym jest, z zastrzeżeniem art. 29-30c, art. 30e oraz art. 44 ust. 7e, suma dochodów z wszystkich źródeł przychodów.”;

2) w art. 44:

a) ust. 7a – 7c otrzymują brzmienie:

„7a. Podatnicy, którzy po raz pierwszy rozpoczęli prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, są zwolnieni przez okres dwóch pełnych lat podatkowych, licząc od rozpoczęcia prowadzenia tej działalności, z obowiązków wynikających z ust. 6 z tytułu tej działalności.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne i ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540 oraz z 2013 r. poz. 21.

7b. Przez podatnika rozpoczynającego po raz pierwszy prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej rozumie się osobę, która w roku rozpoczęcia tej działalności, a także w okresie dwóch lat, poprzedzających rok jej rozpoczęcia, nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej samodzielnie lub jako wspólnik spółki niemającej osobowości prawnej.

7c. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 7a, dotyczy podatników, którzy łącznie spełniają następujące warunki:

- 1) przez okres korzystania ze zwolnienia wskazanego w ust. 7a są małymi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej,
- 2) złożyli właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego oświadczenie o korzystaniu z tego zwolnienia; oświadczenia składa się w formie pisemnej do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej,
- 3) w roku korzystania ze zwolnienia są opodatkowani na zasadach określonych w art. 27 ust. 1 lub art. 30c.”,

b) uchyla się ust. 7d;

c) ust. 7e – 7g otrzymują brzmienie:

„7e. Podatnicy korzystający ze zwolnienia, o którym mowa w ust. 7a, są obowiązani do złożenia zeznania, według ustalonego wzoru o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w terminie, o którym mowa w art. 45 ust. 1, za każdy rok objęty zwolnieniem, oraz do uiszczania należnego podatku za lata objęte tym zwolnieniem w pięciu kolejnych latach podatkowych następujących bezpośrednio po ostatnim roku, w którym korzystali ze zwolnienia – w wysokości 20% należnego podatku wykazanego w zeznaniach składanych za lata objęte zwolnieniem; podatek ten jest płatny w terminach określonych dla złożenia zeznań za pięć kolejnych lat podatkowych następujących bezpośrednio po ostatnim roku objętym tym zwolnieniem.

7f. Podatnicy korzystający ze zwolnienia, o którym mowa w ust. 7a, są uprawnieni do obniżenia wykazanego w okresie korzystania ze zwolnienia dochodu o wysokość straty z tego źródła poniesionej w roku podatkowym, w którym podatnik korzystał ze zwolnienia. Przepisu art. 9 ust. 3 nie stosuje się.

7g. Podatnicy tracą prawo do zwolnienia, jeżeli odpowiednio w latach korzystania ze zwolnienia albo w pięciu następnych latach podatkowych

zlikwidowali działalność gospodarczą albo została ogłoszona ich upadłość obejmująca likwidację majątku lub upadłość obejmująca likwidację majątku spółki, której są współlnikami.”,

d) uchyla się ust. 7h,

e) po ust. 7h dodaje się ust. 7ha w brzmieniu:

„7ha. W przypadku korzystania ze zwolnienia, o którym mowa w ust. 7a wyłącza się możliwość rozliczenia na zasadach określonych w art. 6, art. 6a i art. 7.”,

f) w ust. 7i pkt 1-4 otrzymują brzmienie:

„1) w latach podatkowych, w których korzystają z tego zwolnienia – są obowiązani do wpłacenia należnych zaliczek od dochodu osiągniętego od pierwszego miesiąca korzystania ze zwolnienia w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym utracili prawo do zwolnienia, chyba, że przed upływem tego terminu złożyli zeznania i zapłacili podatek na zasadach określonych w art. 45; w tych przypadkach nie nalicza się odsetek za zwłokę od zaległości z tytułu tych zaliczek;

2) w okresie między dniem 1 stycznia roku następującego po zakończeniu korzystania ze zwolnienia, a terminem określonym dla złożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za ostatni rok podatkowy, w którym korzystali ze zwolnienia – są obowiązani do złożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym, w którym korzystali ze zwolnienia i zapłaty podatku, na zasadach określonych w art. 45; w tym przypadku nie nalicza się odsetek za zwłokę od zaległości z tytułu zaliczek.

3) w okresie między upływem terminu określonego dla złożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za ostatni rok podatkowy, w którym korzystali ze zwolnienia, a terminem określonym dla złożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za pierwszy rok następujący po ostatnim roku, w którym korzystali ze zwolnienia – są obowiązani do złożenia korekty zeznania, o którym mowa w pkt 2, i zapłaty podatku wraz z odsetkami za zwłokę; odsetki nalicza się od dnia następującego po upływie terminu określonego dla złożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za ostatni rok podatkowy, w którym mieli obowiązek złożyć to zeznanie;

4) w okresie od upływu terminu określonego dla złożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za pierwszy rok podatkowy następujący po ostatnim roku podatkowym, w którym korzystali ze zwolnienia, do końca piątego roku podatkowego następującego po ostatnim roku, w którym korzystali ze zwolnienia – są obowiązani do złożenia:

a) korekty zeznania, o którym mowa w pkt 2, i zapłaty podatku wraz z odsetkami za zwłokę; odsetki nalicza się od dnia następującego po upływie terminu określonego dla złożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za rok podatkowy, w którym mieli obowiązek złożyć to zeznanie,

b) korekty zeznań o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty), w których należny podatek ustalili w sposób określony w ust. 7e, składanych za kolejne lata podatkowe następujące po ostatnim roku korzystania ze zwolnienia.”;

3) w art. 45b pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) zeznań podatkowych, o których mowa w art. 44 ust. 7e oraz w art. 45 ust. 1 i 1a.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397, z późn. zm.³⁾) w art. 25:

1) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Podatnicy rozpoczynający prowadzenie działalności gospodarczej, są zwolnieni przez okres dwóch pełnych lat podatkowych, licząc od rozpoczęcia prowadzenia tej działalności z obowiązków wynikających z ust. 1, pod warunkiem złożenia właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego oświadczenia o korzystaniu z tego zwolnienia; oświadczenie to składa się w formie pisemnej w terminie do 20 dnia miesiąca po miesiącu, w którym rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej.”;

2) po ust. 11 dodaje się ust. 11a w brzmieniu:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 102, poz. 585, Nr 106, poz. 622, Nr 134, poz. 781, Nr 178, poz. 1059, Nr 205, poz. 1202 i Nr 234, poz. 1389 i 1391, z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1010, 1342, 1448 i 1540 oraz z 2013 r. poz. 21.

„11a. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 11 dotyczy podatników, którzy przez okres korzystania ze zwolnienia są małymi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.”;

3) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Podatnicy korzystający ze zwolnienia, o którym mowa w ust. 11, są obowiązani do złożenia zeznania, o którym mowa w art. 27 ust. 1, za każdy rok objęty zwolnieniem, oraz do uiszczenia należnego podatku za lata objęte tym zwolnieniem w pięciu kolejnych latach podatkowych następujących bezpośrednio po ostatnim roku, w którym korzystali ze zwolnienia – w wysokości 20% należnego podatku wykazanego w zeznaniach składanych za lata objęte zwolnieniem; podatek ten płatny jest w terminach określonych dla złożenia zeznań za pięć kolejnych lat podatkowych następujących bezpośrednio po ostatnim roku objętym zwolnieniem.”;

4) po ust. 12 dodaje się ust. 12a w brzmieniu:

„12a. Podatnicy korzystający ze zwolnienia, o którym mowa w ust. 11, są uprawnieni do obniżenia wykazanego w okresie korzystania ze zwolnienia dochodu o wysokość straty poniesionej w roku podatkowym, w którym podatnik korzystał ze zwolnienia. Przepisu art. 7 ust. 5 nie stosuje się.”;

5) w ust. 13 uchyla się pkt 5 i 6;

6) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Podatnicy, o których mowa w ust. 11, tracą prawo do zwolnienia, jeżeli zostali postawieni w stan likwidacji albo ogłoszona została ich upadłość obejmująca likwidację majątku w okresie korzystania ze zwolnienia albo w pięciu następnych latach podatkowych.”;

7) uchyla się ust. 15;

8) w ust. 16 pkt 1 – 3 otrzymują brzmienie:

„1) w jednym z lat podatkowych, w których korzystają z tego zwolnienia – są obowiązani do wpłaty należnych zaliczek w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym utracili prawo do zwolnienia, chyba że przed upływem tego terminu złożą zeznania podatkowe i zapłacili podatek na zasadach określonych w art. 27 ust. 1; w tych przypadkach nie nalicza się odsetek za zwłokę od zaległości z tytułu zaliczek za poszczególne miesiące lat, w których podatnicy korzystali ze zwolnienia;

2) w pierwszych trzech miesiącach roku następującego bezpośrednio po zakończeniu korzystania ze zwolnienia – są obowiązani do złożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) i zapłaty podatku na zasadach określonych w art. 27 ust. 1 za lata, w których korzystali ze zwolnienia; w tym przypadku nie nalicza się odsetek za zwłokę od zaległości z tytułu zaliczek za poszczególne miesiące lat, w których podatnicy korzystali ze zwolnienia;

3) w okresie od upływu terminu określonego do złożenia zeznania za ostatni rok podatkowy, w którym korzystali ze zwolnienia, do końca piątego roku podatkowego następującego po ostatnim roku, w którym korzystali ze zwolnienia – są obowiązani do zapłaty należnego podatku, o którym mowa w ust. 12, wraz z odsetkami za zwłokę; odsetki nalicza się od dnia następującego po upływie terminu określonego do złożenia zeznania, o którym mowa w art. 27 ust. 1, w którym mieli obowiązek złożyć to zeznanie za ostatni rok podatkowy objęty zwolnieniem.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) osoby prowadzące pozarolniczą działalność będące osobami fizycznymi wykonującymi we własnym imieniu działalność gospodarczą, niespełniające warunków określonych w art. 18a ust. 2 – od pierwszego dnia miesiąca po upływie 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej;”;

2) w art. 18a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700, Nr 257, poz. 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398, Nr 138, poz. 808, Nr 171, poz. 1016, Nr 197, poz. 1170, Nr 199, poz. 1175, Nr 232, poz. 1378, Nr 291, poz. 1706, z 2012 r. poz. 611, poz. 637, poz. 769, 1342, 1548 oraz z 2013 r. poz. 675.

„1. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 20 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku osób określonych w art. 13 pkt 4a termin określony w ust. 1 rozpoczyna swój bieg po upływie okresu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy ust. 1 nie mają zastosowania do osób, które:

1) prowadzą lub w okresie ostatnich 36 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej prowadziły pozarolniczą działalność;

2) wykonują w okresie, o którym mowa w ust. 1, działalność gospodarczą wyłącznie na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.”;

3) po art. 36a dodaje się art. 36b w brzmieniu:

„Art. 36b. Ubezpieczenie emerytalne i rentowe osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą będących osobami fizycznymi wykonującymi we własnym imieniu działalność gospodarczą w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do pierwszego dnia miesiąca po upływie 6 miesięcy od tego dnia jest dobrowolne.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930, z późn. zm.⁵⁾) w art. 21:

1) ust. 6 – 8 otrzymują brzmienie:

„6. Podatnicy, którzy po raz pierwszy rozpoczęli prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, są zwolnieni na warunkach określonych w ust. 8 przez okres dwóch pełnych lat podatkowych, licząc od rozpoczęcia prowadzenia tej działalności z obowiązków wynikających z ust. 1 z tytułu tej działalności.

7. Przez podatnika rozpoczynającego po raz pierwszy prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej rozumie się osobę, która w roku rozpoczęcia tej działalności, a także w okresie dwóch lat poprzedzających rok jej rozpoczęcia, nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej samodzielnie lub jako wspólnik spółki niemającej osobowości prawnej.

8. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 6, dotyczy podatników, którzy łącznie spełniają następujące warunki:

1) przez okres korzystania ze zwolnienia wskazanego w ust. 6 są małymi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej,

2) złożyli właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego oświadczenie o korzystaniu z tego zwolnienia; oświadczenia składa się w formie pisemnej do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej.”;

2) uchyla się ust. 9;

3) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Podatnicy korzystający ze zwolnienia, o którym mowa w ust. 6, są obowiązani do złożenia zeznania, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, za każdy rok, w którym korzystali ze zwolnienia, oraz do uiszczenia należnego ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, za lata objęte tym zwolnieniem – z tytułu

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 104, poz. 1104 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 125, poz. 1363 i 1369 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 141, poz. 1183, Nr 169, poz. 1384, Nr 172, poz. 1412 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302 i Nr 202, poz. 1958, z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 i Nr 263, poz. 2619, z 2005 r. Nr 143, poz. 1199, Nr 164, poz. 1366 i Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 183, poz. 1353 i Nr 217, poz. 1588, z 2008 r. Nr 141, poz. 888, Nr 143, poz. 894 i Nr 209, poz. 1316, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 201, poz. 1541, z 2010 r. Nr 3, poz. 13, Nr 28, poz. 146, Nr 75, poz. 473, Nr 219, poz. 1442 i Nr 226, poz. 1478, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 131, poz. 764 oraz z 2012 r. poz. 1529 i 1540.

pozarolniczej działalności gospodarczej – w pięciu kolejnych latach podatkowych następujących bezpośrednio po ostatnim roku, w którym korzystali ze zwolnienia – w wysokości 20% należnego ryczału wykazanego w zeznaniach za lata objęte zwolnieniem; ryczałt ten płatny jest w terminach określonych dla złożenia zeznań za pięć kolejnych lat podatkowych następujących bezpośrednio po ostatnim roku objętym tym zwolnieniem.”;

4) po ust. 10 dodaje się ust. 10a w brzmieniu:

„10a. Podatnicy korzystający ze zwolnienia, o którym mowa w ust. 6, są uprawnieni do obniżenia wykazanego w okresie korzystania ze zwolnienia przychód o wysokość straty poniesionej w roku podatkowym, w którym podatnik korzystał ze zwolnienia. Przepisu art. 11 ust. 2 nie stosuje się.”;

5) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Podatnicy tracą prawo do zwolnienia, jeżeli odpowiednio w latach korzystania ze zwolnienia albo w pięciu następnych latach podatkowych zlikwidowali działalność gospodarczą albo została ogłoszona ich upadłość obejmująca likwidację majątku lub upadłość spółki obejmująca likwidację majątku spółki, w której są wspólnikami.”;

6) uchyla się ust. 12;

7) w ust. 13 pkt 1 – 3 otrzymują brzmienie:

„1) od pierwszego miesiąca do listopada ostatniego roku podatkowego, w którym korzystają z tego zwolnienia – są obowiązani do wpłaty należnego ryczału od przychodów ewidencjonowanych w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym utracili prawo do zwolnienia; w tym przypadku nie nalicza się odsetek za zwłokę od zaległości z tytułu ryczału od przychodów ewidencjonowanych za poszczególne miesiące;

2) w okresie od dnia 1 grudnia ostatniego roku podatkowego, w którym korzystają z tego zwolnienia do terminu określonego dla złożenia zeznania o wysokości uzyskanego przychodu, wysokości dokonanych odliczeń i należnego ryczału od przychodów ewidencjonowanych za ostatni rok podatkowy, w którym korzystali ze zwolnienia – są obowiązani do złożenia zeznania o wysokości uzyskanego przychodu, wysokości dokonanych odliczeń i należnego ryczału od przychodów ewidencjonowanych za ostatni rok objęty tym zwolnieniem i zapłaty ryczału od przychodów ewidencjonowanych za lata podatkowe objęte zwolnieniem; w tym przypadku

nie nalicza się odsetek za zwłokę od zaległości z tytułu ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za poszczególne miesiące lat, w których podatnicy korzystali ze zwolnienia;

3) w okresie od upływu terminu określonego dla złożenia zeznania o wysokości uzyskanego przychodu, wysokości dokonanych odliczeń i należnego ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za ostatni rok podatkowy, w którym korzystali ze zwolnienia, do końca piątego roku podatkowego następującego po tym roku – są obowiązani do zapłaty należnego ryczałtu, o którym mowa w ust. 10, wraz z odsetkami za zwłokę; odsetki nalicza się od dnia następnego po upływie terminu określonego dla złożenia zeznania o wysokości uzyskanego przychodu, wysokości dokonanych odliczeń i należnego ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, za ostatni rok podatkowy objęty zwolnieniem, w którym mieli obowiązek złożyć to zeznanie.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.⁶⁾) w art. 69 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Do ubezpieczenia zdrowotnego osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą będących osobami fizycznymi wykonującymi we własnym imieniu działalność gospodarczą w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do pierwszego dnia miesiąca po upływie 6 miesięcy od tego dnia, stosuje się odpowiednio art. 68.”.

Art. 6. 1. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się do osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą będących osobami fizycznymi wykonującymi we własnym

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116 i Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225, poz. 1465, Nr 238, poz. 1578, Nr 257, poz. 1723 i 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1203, Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 123, poz. 1016, 1342, 1548 oraz z 2013 r. poz. 154.

imieniu działalność gospodarczą niespełniających warunków określonych w art. 18a ust. 2 ustawy określonej w art. 3, rozpoczynających wykonywanie tej działalności po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przy ustalaniu niespełniania przez osoby, o których mowa w ust. 1, warunków określonych w art. 18a ust. 2 ustawy określonej w art. 3, w brzmieniu określonym niniejszą ustawą, bierze się pod uwagę również okresy poprzedzające dzień wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 7. Do podatników, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy korzystają ze zwolnienia, o którym mowa w:

1) art. 44 ust. 7a ustawy wskazanej w art. 1,

2) art. 25 ust. 11 ustawy wskazanej w art. 2,

3) zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 6 ustawy wskazanej w art. 4

- stosuje się przepisy dotychczasowe do końca okresu korzystania ze zwolnienia.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Wstęp.

W interesie społecznym, ale także dobrego funkcjonowania państwa, jest zachęcanie obywateli do podejmowania aktywności zawodowej, w tym także na własny rachunek. Rozpoczęcie jednak działalności gospodarczej dla bardzo wielu osób, zwłaszcza młodych, na przykład absolwentów, czy bezrobotnych, bez własnego kapitału, lub osób starszych, np. z grupy „50+”, bez odpowiedniego doświadczenia w prowadzeniu własnego biznesu, wydaje się dla nich trudne, ryzykowne, a przede wszystkim bardzo kosztowne, zwłaszcza w pierwszym okresie zanim zaczną osiągać dochody z działalności. Dalego wiele osób nie decyduje się na

podjęcie takiej aktywności w obawie przed niepowodzeniem; inni podejmują ją natomiast w szarej strefie. Oba zjawiska, mimo, że różną się od siebie w sposób zasadniczy, są niekorzystne. W celu więc zwiększenia zainteresowania działalnością gospodarczą na własny rachunek, a zarazem udzielenia wsparcia przez państwo w zakresie zmniejszenia obciążeń publiczno-prawnych nowo powstających podmiotów proponuje się uchwalenie Pakietu startowego, tj. ustawy przewidującej „wakacje ubezpieczeniowe” oraz „kredyt podatkowy” w pierwszym okresie po zarejestrowaniu i podjęciu działalności gospodarczej.

1. Wyjaśnienie celu ustawy

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie do polskiego ustawodawstwa rozwiązań, które w sposób efektywny zmniejszą obciążenia publicznoprawne w stosunku do przedsiębiorców rozpoczynających wykonywanie działalności gospodarczej, tym samym zachęcając osoby rozważające podjęcie działalności gospodarczej, w tym absolwentów, osoby bezrobotne oraz osoby w wieku „50+” do działania.

Zaproponowane w niniejszym projekcie rozwiązania dotyczą dwóch obszarów:

1. ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz
2. podatki dochodowe.

Ad. 1. W zakresie obszaru ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych proponuje się wprowadzenie „wakacji ubezpieczeniowych”, a mianowicie opóźnienie powstania obowiązku objęcia ubezpieczeniami społecznymi i ubezpieczeniem zdrowotnym przedsiębiorców będących osobami fizycznymi rozpoczynającymi wykonywanie działalności gospodarczej celem zmniejszenia obciążeń publicznoprawnych w początkowym etapie działalności, kiedy zwykle rzadko osiągane dochody z działalności gospodarczej przewyższają wydatki.

Ad. 2. Celem projektowanej ustawy w zakresie obszaru podatki dochodowe jest natomiast wprowadzenie zmian dotyczących „kredytu podatkowego”, a mianowicie takich, które umożliwią podatnikom rozpoczynającym prowadzenie działalności gospodarczej stosowanie obecnie obowiązujących przepisów w zakresie zwolnienia z obowiązku uiszczania miesięcznych zaliczek na podatek przez ściśle określony

czas. Obecnie obowiązujące regulacje są typowym przykładem biurokratycznie skonstruowanej, właściwie iluzorycznej jedynie, preferencji podatkowej. Z uwagi na bowiem na liczne wymagania, istnieją poważne ograniczenia stojące w praktyce na przeszkodzie w ich stosowaniu. Potwierdzają to nie tylko opinie samych przedsiębiorców, ale także dane Ministerstwa Finansów. Okazuje się, że wykorzystanie tego rozwiązania na przestrzeni lat było i jest znikome, a ostatnio właściwie zanikło już zupełnie. Celem projektodawców jest zatem zmiana tych przepisów tak, aby umożliwić ich praktyczne stosowanie przez większą rzeszę osób, w szczególności, aby zaktywizować zawodowo młodych ludzi dopiero rozpoczynających swoją karierę zawodową jak i osoby starsze, w tym „50+”, które z różnych względów nie są aktywne zawodowo.

2. Przedstawienie stanu obecnego

2.1. Ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z obowiązującym art. 13 pkt 4 ustawy dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Definicję osoby prowadzącej pozarolniczą działalność zawiera art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym za taką osobę uważa się:

- 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych;
- 2) twórcę i artystę;
- 3) osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu:
 - w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
 - z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz

wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej;

5) osobę prowadzącą niepubliczną szkołę, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty.

Zatem powyższym regulacjom podlegają osoby fizyczne rozpoczynające wykonywanie we własnym imieniu działalności gospodarczej. Mieszczą się one tak w kategorii osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, jak i w kategorii osób prowadzących działalność w zakresie wolnego zawodu.

Nie sposób nie wspomnieć, że stosownie do art. 9 ust. 3 ustawy dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, osoba prowadząca kilka rodzajów działalności pozarolniczej jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z jednego wybranego przez siebie rodzaju działalności.

W przypadku, gdy osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą pozostaje równocześnie w stosunku pracy, wówczas obowiązkowo jest obejmowana ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, pod warunkiem jednak, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca nie jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę (obecnie 1317 złotych). Jeżeli podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia, to prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej stanowi, obok obowiązkowych ubezpieczeń z tytułu stosunku pracy, tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

Zatem regulacja określona w art. 13 pkt 4 ustawy dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych odnosi się do przedsiębiorców, którzy co do zasady nie uzyskują dochodów z innych tytułów niż wykonywanie działalności gospodarczej.

Zgodnie z obowiązującym art. 18a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia. Nie dotyczy to osób, które prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej prowadziły pozarolniczą działalność albo wykonują

działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, obowiązki ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Z kolei, zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c–i, powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych. Zaś, jak stanowi art. 69 ust. 1a tej ustawy, do ubezpieczenia zdrowotnego osób, które na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej, stosuje się odpowiednio art. 68.

2.2. Podatki dochodowe

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U.2012.361 z późn. zm.), ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U.2011.74.397 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U.1998.144.930 z późn. zm.) możliwości skorzystania z instytucji kredytu podatkowego mają przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą. Prawo do skorzystania ze zwolnienia z uiszczania miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy z tytułu prowadzonej działalności powstaje w roku podatkowym następującym bezpośrednio po roku, w którym rozpoczęli prowadzenie tej działalności, jeżeli w roku jej rozpoczęcia działalność ta była prowadzona co najmniej przez pełnych 10 miesięcy, a jeżeli nie został spełniony ten warunek dwa lata po roku, w którym rozpoczęli prowadzenie tej działalności.

Definicja podatnika – osoby fizycznej rozpoczynającego po raz pierwszy prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej wskazuje, że jest to osoba, która w roku rozpoczęcia tej działalności, a także w okresie trzech lat, licząc od końca roku poprzedzającego rok jej rozpoczęcia, nie prowadziła działalności gospodarczej samodzielnie lub jako wspólnik spółki niemającej osobowości prawnej oraz działalności takiej nie prowadził małżonek tej osoby, o ile między małżonkami istniała w tym czasie wspólność majątkowa.

Możliwość skorzystania ze zwolnienia obwarowana jest wieloma warunkami. Podatnik, który chce skorzystać ze zwolnienia musi:

- 1) w okresie poprzedzającym rok korzystania z tego zwolnienia osiągnąć przychód z działalności gospodarczej średniomiesięcznie w wysokości stanowiącej równowartość w złotych kwoty co najmniej 1.000 euro, przeliczonej według średniego kursu euro, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z ostatniego dnia roku poprzedzającego rok rozpoczęcia tej działalności;
- 2) od dnia rozpoczęcia prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej do początku roku podatkowego, w którym rozpoczął korzystanie ze zwolnienia, musi być małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej,
- 3) w okresie poprzedzającym rok korzystania ze zwolnienia zatrudniać, na podstawie umowy o pracę, w każdym miesiącu co najmniej 5 osób w przeliczeniu na pełne etaty;
- 4) w prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej nie może wykorzystywać środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także innych składników majątku, o znacznej wartości, udostępnionych mu nieodpłatnie przez osoby zaliczone do I i II grupy podatkowej w rozumieniu przepisów o podatku od spadków i darowizn, wykorzystywanych uprzednio w działalności gospodarczej prowadzonej przez te osoby i stanowiących ich własność – w przypadku osób fizycznych;
- 5) złożyć właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego oświadczenie o korzystaniu z tego zwolnienia;
- 6) w roku korzystania ze zwolnienia być opodatkowanym podatkiem dochodowym według skali progresywnej – w przypadku osób fizycznych.

Podatnik traci prawo do zwolnienia, jeżeli odpowiednio w roku lub za rok korzystania ze zwolnienia albo w pięciu następnych latach podatkowych:

- 1) zlikwidował działalność gospodarczą/ został postawiony w stan likwidacji albo została ogłoszona jego upadłość obejmująca likwidację majątku lub upadłość obejmująca likwidację majątku spółki, której jest współnikiem, lub
- 2) osiągnął przychód z działalności gospodarczej średniomiesięcznie w wysokości stanowiącej równowartość w złotych kwoty niższej niż 1.000 euro, lub
- 3) w którymkolwiek z miesięcy w tych latach zmniejszył przeciętne miesięczne zatrudnienie na podstawie umowy o pracę o więcej niż 10%, w stosunku do najwyższego przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w roku poprzedzającym rok podatkowy, lub
- 4) ma zaległości z tytułu podatków stanowiących dochód budżetu państwa, ceł oraz składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

3. Różnice między dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym

3.1. Ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

Dla uzyskania skutku w postaci „wakacji” od ubezpieczeń społecznych, proponuje się opóźnienie momentu powstania obowiązku objęcia przedsiębiorcy obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi. Jak już wyżej wspomniano, standardowe rozwiązanie w tym zakresie przewiduje art. 13 pkt 4 ustawy dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Momentem powstania tego obowiązku jest dzień rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej. W konsekwencji, w art. 13 ustawy dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych proponuje się dodać przepis pkt 4a odsuwający w czasie moment powstania obowiązku objęcia ubezpieczeniami społecznymi w odniesieniu do precyzyjnie określonej kategorii przedsiębiorców. W tym zakresie proponuje się wprowadzenie kategorii „osoby prowadzącej pozarolniczą działalność będącej osobą fizyczną wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą”. Takie zdefiniowanie zakresu przedsiębiorców, którzy będą mogli skorzystać z „wakacji ubezpieczeniowych” spowoduje, że będą do niej należały wyłącznie osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą jednoosobowo albo w ramach umowy spółki cywilnej.

W art. 18a ust. 1 proponuje się zmniejszenie w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności

gospodarczej minimalnej podstawy wymiaru składek z dotychczasowych 30% do 20% kwoty minimalnego wynagrodzenia.

W dodawanym ust. 1a w art. 18a proponuje się, aby bieg 24-miesięcznego terminu, w którym minimalna podstawa wymiaru składek przedsiębiorcy jest obniżona do 20% kwoty minimalnego wynagrodzenia, rozpoczynał się po upływie 6-miesięcznych „wakacji” ubezpieczeniowych ustanawianych proponowanym art. 13 pkt 4a.

Z kolei w art. 18a ust. 2 ustawy proponuje się, aby przepisy art. 18a ust. 1 nie miały zastosowania do osób, które:

- 1) prowadzą lub w okresie ostatnich 36 miesięcy (zamiast dotychczasowych 60 miesięcy) kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej prowadziły pozarolniczą działalność;
- 2) wykonują w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 18a ust. 1, działalność gospodarczą wyłącznie na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.

Dodawany w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych art. 36b ma na celu wskazanie, że przedsiębiorcy w okresie „wakacji ubezpieczeniowych” przysługuje możliwość objęcia ubezpieczeniami społecznymi na zasadzie dobrowolności w sposób analogiczny do dotychczasowego art. 36a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dotyczącego okresu zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej.

Powyższe rozwiązania nie rodzą konsekwencji w postaci konieczności zmiany przepisów dotyczących terminów zgłaszania ubezpieczonych do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Należy bowiem wskazać, że zgodnie z art. 36 ust. 3 i 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 10, z zastrzeżeniem ust. 2, należy do tych osób. Zgłoszeń, o których mowa w ust. 2 i 3, dokonuje się w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 4a, 5, 5a i 9a. Zatem obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń przedsiębiorców – osób fizycznych

powstanie dopiero po upływie okresu „wakacji ubezpieczeniowych” określonych w art. 13 pkt 4a ustawy.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych proponuje się jedynie dodanie w art. 69 przepisu analogicznego do obowiązującego ust. 1a, który poprzez odesłanie do zasad określonych w art. 68 wskazuje, że w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca może skorzystać z dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego, ponieważ z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w obowiązującym brzmieniu wynika, że zasady zaproponowane w art. 13 pkt 4a i art. 36b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dotyczące przedsiębiorców będących osobami fizycznymi rozpoczynającymi wykonywanie działalności gospodarczej znajdują zastosowanie również do momentu powstania obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego.

3.2. Podatki dochodowe

Dla uzyskania skutku, jakim będzie rozpowszechnienie "kredytu podatkowego" istotne jest zasadnicze złagodzenie warunków, którymi obwarowana jest możliwość skorzystania z tego zwolnienia. Zaproponowane przepisy w zakresie możliwości skorzystania z przedmiotowego zwolnienia różnią się od obecnie obowiązujących regulacji przesunięciem terminu rozpoczęcia korzystania z tego zwolnienia oraz długością okresu, przez który przedsiębiorca może go stosować. Dotychczasowe przepisy wskazywały, że zastosowanie instytucji „kredytu podatkowego” było możliwe dopiero po co najmniej 10 miesiącach od rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. W tym zakresie proponuje się przesunięciem momentu rozpoczęcia korzystania ze zwolnienia w ramach kredytu podatkowego do momentu zarejestrowania prowadzenia działalności gospodarczej, co wydaje się absolutnie logiczne, skoro ma to być pomoc na stracie prowadzenia działalności gospodarczej, oraz wydłużenie czasu jego stosowania do pełnych 2 lat podatkowych licząc od rozpoczęcia prowadzenia tej działalności.

W przepisie art. 44 ust. 7c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz odpowiednio w art. 21 ust. 7 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne proponuje się skrócenie

okresu, w którym przedsiębiorca nie prowadził działalności gospodarczej przed skorzystaniem ze zwolnienia z 3 lat na okres 2 lat.

Proponuje się również ujednoczenie zasad stosowania instytucji „kredytu podatkowego” w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawie o podatku od osób prawnych oraz w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. Stąd też w regulacji art. 44 ust. 7e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych proponuje się wprowadzenie konieczności złożenia zeznania rocznego według ustalonego wzoru i zapłaty należnego podatku za lata objęte zwolnieniem w pięciu kolejnych latach podatkowych po ostatnim roku, w którym przedsiębiorca korzystał ze zwolnienia w wysokości 20% sumy tego podatku.

Dodatkowo, wprowadza się możliwość rozliczenia w okresie korzystania ze zwolnienia poniesionej w tym czasie straty podatkowej w pełnej wysokości, wyłączając jednocześnie zasady rozliczania straty wskazane odpowiednio w art. 9 ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w art. 7 ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, oraz w art. 11 ust. 2 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Jednocześnie w przypadku podatników rozliczających się na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w sytuacji skorzystania ze zwolnienia wyłącza się możliwość rozliczenia na zasadach określonych w art. 6, art. 6a i art. 7.

Warunki wyłączające możliwość stosowania zwolnienia zostały ograniczone wskazując jedynie, że możliwość korzystania ze zwolnienia została wykluczona w sytuacji, gdy podatnik, w latach korzystania ze zwolnienia albo w pięciu następnych latach podatkowych został zlikwidowany (postawiony w stan likwidacji w przypadku osób prawnych) lub została ogłoszona jego upadłość obejmująca likwidację majątku lub upadłość obejmująca likwidację majątku spółki, której podatnik był współnikiem.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych proponuje się wprowadzenie następujących zmian:

1) w art. 9 w ust. 1a usunięto odwołanie do art. 44 ust. 7f z uwagi na zmianę brzmienia ust. 7f,

2) w art. 44:

a) w ust. 7a wprowadzono nowy termin zwolnienia obejmujący pełne 2 lata podatkowe liczone od rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej,

b) w ust. 7b ograniczono okres z 3 lat do 2 lat, w którym prowadzenie przez podatnika pozarolniczej działalności gospodarczej, samodzielnie lub jako wspólnik spółki niemającej osobowości prawnej przed rozpoczęciem nowej działalności uprawniającej do zwolnienia wyłącza prawo do skorzystania z tego zwolnienia, oraz usunięto wymóg nieprowadzenia takiej działalności we wskazanym wyżej okresie przez małżonka podatnika, w przypadku istnienia między małżonkami wspólności majątkowej.

c) w ust. 7c usunięto:

- pkt 1 i 3 wskazujące wymogi osiągnięcia w roku poprzedzającym rok korzystania ze zwolnienia przychodu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej średniomiesięcznie w wysokości stanowiącej równowartość w złotych kwoty co najmniej 1.000 euro, przeliczonej według średniego kursu euro, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z ostatniego dnia roku poprzedzającego rok rozpoczęcia tej działalności, oraz wymóg niewykorzystywania w prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także innych składników majątku, o znacznej wartości, udostępnionych im nieodpłatnie przez osoby zaliczone do I i II grupy podatkowej w rozumieniu przepisów o podatku od spadków i darowizn, wykorzystywanych uprzednio w działalności gospodarczej prowadzonej przez te osoby i stanowiących ich własność,
- w pkt 2 usunięto fragment wskazujący o konieczności zatrudniania w okresie poprzedzającym rok korzystania ze zwolnienia, co najmniej 5 osób w przeliczeniu na pełne etaty.

d) usunięto ust. 7d odnoszący się do pojęcia "znacznej wartości", z powodu usunięcia pkt 3 ust. 7c, w którym posługiwano się tym pojęciem.

e) zmianie uległ ust. 7e poprzez wskazanie w nowym brzmieniu przepisu, że podatnicy korzystający ze zwolnienia są obowiązani do złożenia zeznania, według ustalonego wzoru o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w terminie,

o którym mowa w art. 45 ust. 1 za każdy rok objęty zwolnieniem, oraz do uiszczania należnego podatku za lata objęte tym zwolnieniem w pięciu kolejnych latach podatkowych następujących bezpośrednio po ostatnim roku, w którym korzystali ze zwolnienia – w wysokości 20% sumy należnego podatku wykazanego w zeznaniach składanych za lata objęte zwolnieniem; podatek ten jest płatny w terminach określonych dla złożenia zeznań za pięć kolejnych lat podatkowych następujących bezpośrednio po ostatnim roku objętym tym zwolnieniem.

f) ust. 7f nadano nowe brzmienie wskazując prawo podatnika do obniżenia wykazanego w okresie korzystania ze zwolnienia dochodu o wysokość straty z tego źródła poniesionej w roku podatkowym, w którym podatnik korzystał ze zwolnienia wyłączając jednocześnie stosowanie przepisu art. 9 ust. 3.

g) w ust. 7g usunięto pkt 2, 3 i 4 wskazujące przypadki, w których podatnik traci prawo do zwolnienia.

h) ust. 7h otrzymał nowe brzmienie wskazując, że podatnicy korzystających ze zwolnienia nie mają możliwości rozliczania się na zasadach określonych w art. 6, art. 6a i art. 7.

i) w ust. 7i:

- w pkt 1 zmianie uległ okres, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia,
- w pkt 2 zmianie uległ okres, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia,
- w pkt 3 zmianie uległ okres, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia,
- w pkt 4 zmianie uległ okres, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia.

j) w art. 45b w pkt 4 dodano odniesienie do art. 44. ust. 7e, z powodu wskazania w art. 45 ust. 7e nowego wzoru zeznania.

W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych proponuje się następujące zmiany:

1) w art. 25:

a) w ust. 11 wprowadzono nowy termin zwolnienia obejmujący pełne 2 lata podatkowe liczone od rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej,

b) po ust. 11 dodano ust. 11a, do którego przeniesiono warunek uzależniający prawo do skorzystania ze zwolnienia od posiadania statusu małego podatnikiem w okresie korzystania ze zwolnienia,

c) w ust. 12 wskazano nowy termin, od którego liczony jest okres 5 lat podatkowych na rozliczenia należnego podatku,

d) po ust. 12 dodano ust. 12a wskazujący prawo podatnika do obniżenia wykazanego w okresie korzystania ze zwolnienia dochodu o wysokość straty poniesionej w roku podatkowym, w którym podatnik korzystał ze zwolnienia z wyłączeniem stosowania zasad art. 7 ust. 5,

e) w ust. 13 usunięto pkt 5 i 6 wskazujące, że zwolnienie nie ma zastosowania do podatników, którzy uzyskali w okresie poprzedzającym rok korzystania ze zwolnienia, przychód średniomiesięcznie w wysokości stanowiącej równowartość w złotych kwoty niższej niż 1.000 euro przeliczonej według średniego kursu euro, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z ostatniego dnia roku poprzedzającego rok rozpoczęcia działalności albo, którzy w okresie poprzedzającym rok korzystania ze zwolnienia zatrudniali, na podstawie umowy o pracę, w każdym miesiącu mniej niż 5 osób w przeliczeniu na pełne etaty,

f) w ust. 14 usunięto pkt 2 i 4 wskazujące przypadki, w których podatnik traci prawo do zwolnienia,

g) ust. 15 został usunięty, z uwagi na odwołanie się w tym ustępie do pojęć wskazanych w usuniętej regulacji ust.13 pkt 6 i ust. 14 pkt 2,

h) w ust. 16:

- w pkt 1 zmianie uległ okres, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia,
- w pkt 2 zmianie uległ okres, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia,
- w pkt 3 zmianie uległ okres, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia,

- w pkt 4 zmianie uległ okres, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia.

W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne proponuje się następujące zmiany:

1) w art. 21:

a) w ust. 6 wprowadzono nowy termin zwolnienia obejmujący pełne 2 lata podatkowe liczone od rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej,

b) w ust. 7 ograniczono okres z 3 lat do 2 lat, w którym prowadzenie przez podatnika pozarolniczej działalności gospodarczej, samodzielnie lub jako wspólnik spółki niemającej osobowości prawnej przed rozpoczęciem nowej działalności uprawniającej do zwolnienia wyłącza prawo do skorzystania z tego zwolnienia, oraz usunięto wymóg nieprowadzenia takiej działalności we wskazanym wyżej okresie przez małżonka podatnika, w przypadku istnienia między małżonkami wspólności majątkowej,

c) w ust. 8 usunięto:

- pkt 1 i 3 wskazujące wymogi osiągnięcia w roku poprzedzającym rok korzystania ze zwolnienia przychodu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej średniomiesięcznie w wysokości stanowiącej równowartość w złotych kwoty co najmniej 1.000 euro, przeliczonej według średniego kursu euro, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z ostatniego dnia roku poprzedzającego rok rozpoczęcia tej działalności, oraz wymóg niewykorzystywania w prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także innych składników majątku, o znacznej wartości, udostępnionych im nieodpłatnie przez osoby zaliczone do I i II grupy podatkowej w rozumieniu przepisów o podatku od spadków i darowizn, wykorzystywanych uprzednio w działalności gospodarczej prowadzonej przez te osoby i stanowiących ich własność,
- w pkt 2 usunięto fragment wskazujący o konieczności zatrudniania w okresie poprzedzającym rok korzystania ze zwolnienia, co najmniej 5 osób w przeliczeniu na pełne etaty,

d) usunięto ust. 9 odnoszący się do pojęcia "znaczej wartości", z powodu usunięcia pkt 3 ust. 8, w którym posługiwano się tym pojęciem,

e) w ust. 10 wskazano nowy termin, od którego liczony jest okres 5 lat podatkowych na rozliczenia podatku,

f) po ust. 10 dodano ust. 10a wskazujący prawo podatnika do obniżenia wykazanego w okresie korzystania ze zwolnienia dochodu o wysokość straty poniesionej w roku podatkowym, w którym podatnik korzystał ze zwolnienia z wyłączeniem stosowania zasad art. 11 ust. 2,

g) w ust. 11 usunięto punkt 2, 3 i 4 wskazujące przypadki, w których podatnik tracił prawo do zwolnienia,

h) usunięto ust. 12 definiujący pojęcie przeciętnego miesięcznego zatrudnienia z uwagi na usunięcie w ust. 8 pkt 2 oraz w ust. 11 pkt 3, w których posługiwano się tym pojęciem.

i) w ust. 13:

- w pkt 1 zmianie uległ okres, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia,
- w pkt 2 zmianie uległ okres, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia,
- w pkt 3 zmianie uległ okres, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia,
- w pkt 4 zmianie uległ okres, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia.

4. Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Wejście w życie niniejszego projektu ustawy spowoduje pozytywne skutki społeczne w postaci zmniejszenia obciążeń przedsiębiorców dopiero rozpoczynających swoją działalność. Proponowane rozwiązanie nie wpłynie negatywnie na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. W ocenie projektodawców regulacja zaktywizuje osoby dotychczas bezrobotne do podejmowania działalności gospodarczej, w tym bezrobotnych absolwentów, bowiem ograniczy obawy związane z obciążeniami publicznoprawnymi na początkowym etapie wykonywania tej działalności. Podobnie proponowane nowe rozwiązania

powinny wpływać stymulująco na podejmowanie działalności gospodarczej w innych grupach społecznych, w tym w grupie „50+”. Powyższe zjawiska powinny natomiast spowodować zmniejszenie poziomu bezrobocia w kraju, a tym samym zmniejszyć równocześnie wydatki budżetowe publicznych służb zatrudnienia na aktywizację zawodową. Należy również spodziewać się wzrostu wpływów budżetowych z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych od przedsiębiorców, którzy podejmą się wykonywania działalności gospodarczej w wyniku wejścia projektowanej regulacji w życie. Ten sam pozytywny skutek dla budżetu wywoła „wychodzenie z szarej strefy”, osób, które dotychczas świadczyły usługi nie rejestrując działalności gospodarczej w obawie przed obciążeniami publicznoprawnymi. W dłuższej perspektywie należy oczekiwać wzrostu wpływów do ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od przedsiębiorców oraz do NFZ z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne.

Zdaniem projektodawców, również zmiany zaprojektowane w art. 18a ust. 1 i 2 spowodują opisane wyżej pozytywne skutki finansowe, bowiem liberalizacja warunków korzystania z „ulgi” określonej w art. 18a ust. 1 umożliwi korzystanie z niej szerszej grupie przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą we własnym imieniu, a tym samym zachęci osoby dotychczas zarobkujące w tzw. szarej strefie ze względu na niemożność korzystania obecnie z tej „ulgi” do rejestrowania działalności gospodarczej, a tym samym ujawnienia przychodów i ponoszenia należności publicznoprawnych od tych przychodów.

Należy zakładać, że wejście w życie niniejszego projektu ustawy będzie odnosić pozytywny skutek społeczny w postaci zmniejszenia po stronie nowo zarejestrowanego przedsiębiorcy, na początku prowadzenia działalności gospodarczej, obciążeń publicznoprawnych poprzez przesunięcie ich w czasie do zakończenia dwóch pełnych lat podatkowych po momencie zarejestrowania tej działalności. Proponowane rozwiązanie nie wpłynie negatywnie na budżet państwa ani na budżety jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ celem proponowanych regulacji nie jest zwolnienie z opodatkowania osiąganego dochodu a jedynie przesunięcie w czasie momentu zapłaty należnego podatku. W ocenie projektodawców wprowadzenie regulacji pozwoli zaktywizować przede wszystkim osoby młode dopiero rozpoczynające swoją aktywność zawodową oraz osoby po 50 roku życia, które z różnych powodów utraciły możliwości zarobkowe, przykładowo z uwagi na redukcje zatrudniania w dotychczasowych zakładach pracy, i

niepodejmujące działalności gospodarczej z uwagi na obawy związane z obciążeniami publicznoprawnymi na początkowym etapie jej wykonywania. W konsekwencji, zjawisko to powinno spowodować zmniejszenie poziomu bezrobocia w kraju, a w rezultacie zmniejszyć wydatki z budżetu państwa na aktywizację zawodową osób młodych i osób po 50 roku życia. Z drugiej strony, należy również spodziewać się zwiększenia wpływów do budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego z tytułu podatków dochodowych płaconych przez nowych przedsiębiorców po upływie stosowania preferencji podatkowych w postaci "kredytu podatkowego". Nie mniej istotnym skutkiem pozytywnym dla gospodarki a le i budżetu będzie generowanie przez nowo powstałe przedsiębiorstwa także i innych danin publicznych, jak podatek VAT, akcyza, podatki lokalne, w tym podatek od nieruchomości, itd.

Ten pozytywny skutek powinien być również widoczny wśród przedsiębiorców dotychczas działających w tzw. "szarej strefie", którzy dotychczas nie rejestrowali swojej działalności z uwagi na, według ich oceny, wysokie obciążenia publicznoprawne w szczególności na początku prowadzenia tej działalności. Zaproponowane zmiany spowodują również pozytywne skutki finansowe, ponieważ liberalizacji dotychczas obowiązujących regulacji spowoduje rozszerzenie grona osób, które dotychczas z uwagi na obawy przed wysokimi kosztami publicznoprawnymi nie rejestrowało swojej działalności gospodarczej, a tym samym do podwyższenia przychodów generowanych przez nowych przedsiębiorców podlegających opodatkowaniu.

5. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

W związku z treścią art. 34 ust. 2 pkt 6 Regulaminu Sejmu należy wskazać, że projektowana ustawa przewiduje zmianę dotychczasowego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 listopada 2011 r. w sprawie określenia wzorów rocznego obliczenia podatku oraz zeznań podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, wydanego na podstawie art. 45b ustawy. Zmiana polegać ma na dodaniu nowego wzoru zeznania podatnika o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) składanego za każdy rok objęty zwolnieniem.

6. Konsultacje społeczne

Projektowana regulacja została przedstawiona do zaopiniowania następującym podmiotom:

NSZZ „Solidarność”

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych

Forum Związków Zawodowych

Krajowa Izba Gospodarczej

Konfederacja LEWIATAN

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej

Business Centre Club

Związek Rzemiosła Polskiego

Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Stowarzyszenie Inicjatywa Firm Rodzinnych

Polska Rada Biznesu

Polski Klub Biznesu

Polska Izba Turystyki

Polska Izba Handlu

Polska Izba Komunikacji Elektronicznej

Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa

Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa Oddział Wielkopolski

Związek Gmin Wiejskich

Unia Metropolii Polskich

Unia Miasteczek Polskich

Związek Województw RP

Związek Miast Polskich

Związek Powiatów Polskich

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolskich

Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP

Krajowa Rada Radców Prawnych

Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie

Okręgowa Rada Adwokacka w Poznaniu

Naczelna Rada Adwokacka

Krajowa Rada Notarialna

Krajowa Rada Izby Architektów

Krajowa Rada Sądownictwa
Związku Banków Polskich
Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową
Fundacja Firm Rodzinnych
Fundacji im. Stefana Batorego
Instytutu Badań Edukacyjnych
Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju
Fundacja Godła Promocyjnego "Teraz Polska"
Polska Fundacja Promocji Kadr
Fundacja Rozwoju Polskiego Exportu
Centrum im. Adama Smitha

7. Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.